

Het Multidisciplinair Centrum aanpak Kindermishandeling (MDCK): de kracht van samen onder één dak

Academische Werkplaats Kindermishandeling

Wat is het?

Een kind- en gezinsvriendelijk Multidisciplinair Centrum voor de aanpak Kindermishandeling (MDCK) in de Veiligheidsregio Kennemerland (Haarlemmermeer, IJmond, Zuid-Kennemerland).

Aanleiding

De behandeling van mishandelde kinderen en hun ouders schiet vaak tekort. Bij vermoedens van kindermishandeling worden vaak professionals van teveel verschillende instellingen ingeschakeld – zowel vanuit justitie als vanuit de medische en (jeugd)zorgsector – die bovendien niet goed met elkaar samenwerken. Er is behoefte aan meer afstemming en betere samenwerking om dubbel werk te voorkomen en snel en effectief onderzoek te doen waarna hulp kan starten.

Resultaten

Gebaseerd op de aanpak van Children's Advocacy Centers (uit de USA) en de Barnahuses (uit Noord Europa) heeft de academische werkplaats in de regio Kennemerland in 2012 het Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling (MDCK) opgezet. Aanvankelijk als wekelijks consultatieteam, maar vanaf november 2015 als een intersectoraal, multidisciplinair centrum met een eigen locatie. Hier werken gespecialiseerde teams van professionals uit de medische zorg, de jeugd- en volwassenenzorg en de justitiële sector dagelijks samen. Zij zijn na een melding direct inzetbaar om bij vermoedens van acute onveiligheid en/of structureel ernstige onveiligheid van kinderen snel onderzoek te doen en vervolgens hulp bieden. De teams werken onder één dak. Op de splinternieuwe, speciaal ingerichte locatie in het Spaarne Gasthuis Hoofddorp zijn alle faciliteiten aanwezig voor medisch onderzoek, psychosociaal onderzoek, risicotaxatie en een kindvriendelijk studioverhoor door de politie. Onderzoek, diagnose, plan van aanpak (o.a. veiligheidsplan) en behandeling komen in het MDCK samen.

Toepassing en toekomst

Praktijk

Dankzij de multidisciplinaire aanpak wordt er niet meer langs elkaar heen gewerkt. De professionals in de regio weten het MDCK inmiddels goed te vinden. Ook buiten de regio mogen instellingen op verzoek en na overleg met de coördinator van het MDCK, waar nodig gebruik maken van de faciliteiten.

In februari 2016 is op dezelfde locatie ook een Centrum voor Seksueel Geweld (CSG) voor alle jongens en meisjes, mannen en vrouwen die te maken hebben gehad met een recente aanranding of verkrachting, gestart.

Het MDCK Kennemerland werkt na de triage – meestal door Veilig Thuis – met een uitgeschreven werkproces gebaseerd op de Signs of Safety (SOS) benadering. Daarbij worden ook de ideeën en mogelijkheden van kinderen, ouders en het netwerk rondom het gezin systematisch betrokken. Vanuit vergelijkbare teams in andere regio's bestaat veel belangstelling voor de werkwijze van de MDCK-teams.

Opleidingen

Het LOCK biedt de opleiding Intersectorale aanpak Kindermishandeling aan. Deze opleiding is in eerste instantie gegeven aan deelnemers van het MDCK zelf, om de gezamenlijke werkwijze vorm te geven en te stimuleren. Het team kreeg training in intersectorale samenwerking, in één taal leren spreken, in het gebruiken van verschillen om tot betere oplossingen te komen en in het 'altijd meerdere hypothesen overwegen'. De opleiding wordt nu vooral in verschillende losse modules in service aangeboden aan externe geïnteresseerden om professionals in een dergelijke samenwerking te scholen.

Onderzoek

Er is een database opgebouwd over het verloop van de aanpak bij de verschillende kinderen en hun gezinnen. Sinds de start van de integrale aanpak zijn 120 casussen intensief besproken en gevolgd. De database is beschikbaar voor onderzoek en zal in 2016 gebruikt en verder uitgebreid worden door het Verwey-Jonker Instituut voor onderzoek naar de effectiviteit en doelmatigheid van MDCK-aanpak. Het betreft een longitudinaal onderzoek waarvan de resultaten in 2020 verwacht worden.

In Europees verband is het PROMISE project gestart met subsidie van de EU, met als doel het promoten en bevorderen van multidisciplinaire en intersectorale centra in heel Europa en het borgen van de kwaliteit door het ontwikkelen van standaarden en beschrijven van goede voorbeelden. Het MDCK Kennemerland staat hierin – samen met het Scandinavische Barnahus – model voor een kindvriendelijke, multidisciplinaire én sector-overstijgende aanpak. In 2018 komt de handreiking uit voor de inrichting en implementatie voor een multidisciplinaire, integrale aanpak van kindermishandeling.

Beleid

Het MDCK heeft belangrijke input geleverd voor de opzet van een landelijke dekkende infrastructuur door het programma Doorontwikkeling Veilig Thuis van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). De VNG hanteert een nieuwe term voor de aanpak, de MDA++. Dit omvat de aanpak en behandeling van kindermishandeling en huiselijk geweld, in aanvulling op de signalerende en adviserende rol van Veilig Thuis. Hiermee is Veilig Thuis de directe schakel naar de aanpak van kindermishandeling door casussen in te brengen in het MDA++ team. Gemeenten hebben afgesproken dat de MDA++ aanpak in 2018 overal gerealiseerd moet zijn.

Projectgegevens

Titel Multidisciplinair Centrum aanpak Kindermishandeling

Uitvoering door Academische Werkplaats Kindermishandeling

Contactgegevens

Janet van Bavel

jvbavel@kenterjeugdhulp.nl

06 53 95 39 41

Marjolijn Besselse

06 29 03 37 97

Helene van Uitert

06 11 70 42 35 (Veilig Thuis)

augustus 2017

Producten en publicaties

- www.hetlock.nl/over-het-lock/awk
- www.mdck.nl (voor meer informatie en digitale folders)
- [Nieuwsbericht opening MDCK](#)
- [Beschrijving MDA++ aanpak](#)
- [Rapport Van de Bunt 'Een multidisciplinaire aanpak kindermishandeling'](#)
- [Info over PROMISE project](#)